

budsjett 2018 – stavanger kommune

miljøpartiet
de grønne

Et Stavanger for alle

Vi vil ha et Stavanger for alle. Et Stavanger som sikrer at alle skal med, som setter fellesskapet først, som tar klimaendringene på alvor og tar vare på fremtiden. Vi vil sikre et raust og varmt samfunn for oss alle.

Arbeiderpartiet, Miljøpartiet De Grønne, Sosialistisk Venstreparti og Rødt går for første gang sammen om et felles budsjett for Stavanger. Med dette vil vi vise hvordan Stavanger vil bli dersom vi får bestemme.

En by som er god for barn og unge er god for alle. Vi vil ha en by for mennesker, med gode grøntarealer og rike muligheter for å utfolde seg. Vi vil bekjempe de økende forskjellene og sikre en by som løfter alle.

Det er krevende tider i Stavanger, med lavere skatteinntekter for kommunen og arbeidsløshet for mange av våre innbyggere. I tillegg opplever byen fraflytting. Tøffere tider krever tøffere politiske prioriteringer. Dette betyr at vi må konsentrere oss om offentlig velferd og gode tjenester til innbyggerne, istedenfor å kjøpe Viking stadion og investere i Stavanger Forum. Vi styrker fellesskapet gjennom å satse på barnehager, skoler, eldreomsorg og velferd. Ansatte i Stavanger kommune skal få den tilliten og de økonomiske rammene som trengs for å levere god omsorg, utdanning og oppfølging til våre innbyggere.

En grønn by, med ren luft og mindre klimagassutslipp, er vårt mål. En by hvor vi setter innbyggerne foran utbyggerne og som prioriterer gående, syklende og kollektivreisende. Gjennom klimafondet vil vi bygge opp midler vi kan bruke til viktige klima- og miljøinvesteringer i kommunens arbeid på dette området.

Vi legger frem et budsjett for sterkere fellesskap og en grønnere by. **Vi vil ha et Stavanger for alle.**

Oppvekst

Vi vil styrke tidlig innsats i barnehagen, vi har ikke råd til å la være. Vi vil styrke den pedagogiske kvaliteten i Stavanger-barnehagene ved å innfri målet om at halvparten av alle ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere. Vi øker samtidig kompetansemidlene til fagarbeidere og assistenter.

Vi ønsker å legge til rette for at flere barn kan gå i barnehage. Mange foreldre ønsker å komme seg tilbake til jobb,

men må gå å vente på barnehageplass. Vi vil bygge og ruste opp nærbarnehager, ikke legge dem ned. Når plasser står tomme, vil vi fylle dem opp.

Vi ønsker et mer fleksibelt opptak, og setter av midler til barn uten lovfestet rett til plass, og til barn hvis foreldre av ulike grunner har søkt etter fristen. Stavanger skal bli en attraktiv by for småbarnsforeldre – og den storbyen i Norge som har høyest pedagogtetthet.

- 50% pedagogtetthet i barnehagen
- Mer fleksibelt opptak for å tilby flere barn plass i barnehagen
- Styrke barnehagenes vikarmidler og tolketjenester, og bidra til at barnehagebarn lærer om overgrep og vold

Stavanger har lenge brukt for lite på skolene, de har opplevd dype kutt de siste årene. Stavangerskolens kvalitetsmelding viser at vi har en skole vi kan være stolte av, men vi har færre lærere enn vi hadde i 2013, samtidig som det har blitt flere elever. Det er ikke nok å bare snakke om tidlig innsats.

Vi vil at lærerne skal få mer tid mer tid til hver enkelt elev. Da må klassestørrelsene ned, ikke opp. Vi har høye ambisjoner for Stavangerskolen, og reverserer rådmannens forslag til kutt og styrker videre skolens rammer.

Vår ambisjon er å ha helsesøster til stede hver dag, på hver skole, mens elevene er der. Et første steg er å oppfylle Helsedirektoratets anbefalte helsesøsternorm. Vi er videre bekymret for at økte kostnader til SFO og barnehage skal bidra til økende utenforskap og til at mødre ikke får deltatt i arbeidslivet. Derfor prioriterer vi søskenmoderasjon mellom barnehage og SFO. Friplasser fra 5.-10. klasse for barn med spesielle behov velger vi også å avsette midler til.

- Overføre 70 millioner kroner til skolerammen i perioden, 17,5 millioner hvert år
- Oppfylle Helsedirektoratets helsesøsternorm i skolen
- Søskenmoderasjon barnehage-SFO og friplass barn med spesielle behov i SFA
- Innføre skolemat

Klima og miljø

Vår tids største utfordring er de menneskeskapte klimaendringene. For å løse situasjonen kreves det innsats både

fra hver enkelt, næringslivet og ikke minst det offentlige. Bærekraftig vekst og omstilling i byene er en forutsetning for å nå de nasjonale klimamålene, og de målene som er vedtatt i Parisavtalen.

Stavanger er i gang med å konkretisere vårt bidrag i en ny klima og miljøplan. For å ha midler til å gjennomføre de nødvendige tiltakene setter vi av 30 millioner i et klimafond. Disse skal gå til å kartlegge og utrede løsninger, men også til nødvendige konkrete tiltak som for eksempel flere ladepunkt for elbiler. Vi ønsker også å opprette en støtteordning for borettslag som trenger ny ladeinfrastruktur for beboerne, og vil øremerke en del av den nye piggdekkavgiften til dette. Slike klimatiltak betyr nye oppgaver for næringslivet og flere arbeidsplasser. Vi har ikke råd til å la være.

Vi vil også be om å få utredet om det er mulig med en anløpsavgift på cruiseturister (1 Euro per passasjer per anløp) slik at dette kan finansiere miljøtiltak rettet mot de negative konsekvensene av cruiseskipene.

Våre kjøpe- og forbruksvaner betyr mye for klima og miljø. Vi vil oppmuntre til bærekraftige holdninger og mindre sløsing, og setter av penger til å starte en matsentral som skal fordele mat som ellers hadde blitt kastet. Vi vil også støtte bytteordninger og andre tiltak som startes av frivillige lag og organisasjoner.

- Opprette klimafond med en startkapital på 30 millioner kroner
- Tilskudd til ladeinfrastruktur for elbil i borettslag
- Opprette matsentral
- Etablere tilskuddsordning til barnefamilier for kjøp av el-sykkel

Velferd og omsorg

Stavangers innbyggere må møtes med verdighet og tid til den enkelte. Våre ansatte skal kunne se borgerne i øynene istedenfor å se på klokken. Vi vil sikre faglighet, mindre byråkrati og gode økonomiske rammer. Alders- og sykehjem skal derfor ikke kuttes med en eneste krone, i stedet vil vi satse på økt grunnbemanning, i første omgang med et eget pilotprosjekt, og vi vil utvide tillitsreformen innen hjemmebaserte tjenester.

Stadig flere i Stavanger blir eldre. «Leve hele livet» er et godt virkemiddel for å bidra til at flere eldre kan bo hjemme lengre, men vi har likevel behov for flere sykehjemsplasser de neste årene. Derfor igangsetter vi bygging av et nytt sykehjem med rundt 100 plasser.

Vi ser en urovekkende tendens til at «barnefattigdommen» øker kraftigere i Stavanger enn i andre bykommuner og landet for øvrig. Vi velger derfor å øke innsatsen for å bekjempe fattigdom ved å legge av 60 millioner i perioden til målrettede tiltak. Vi øker også pedagogtettheten i barnehagen, styrker innsatsen i skolen, reduserer medlemskontingentene for barn, innfører gratis skolemat, og styrker barnevernet. Deler av midlene i potten for å bekjempe fattigdom skal også brukes til å gi internettilgang til personer som er økonomisk vanskeligstilte. Vi ønsker å opprette en støtteordning for kjøp av elsykkel beregnet på de som vil kunne sykle barn til barnehagen. Vi vil også vurdere en ordning hvor familier som strever med økonomien kan søke om å få refundert bompenggeutgifter i de tilfellene de er avhengige av bil for å kjøre barna sine til fritidsaktiviteter og skole.

God barselomsorg er en viktig start på foreldrerollen og for barnets start på livet. Vi legger derfor av midler til å ansette en helsesøster ved helsestasjonen slik at vi tilfredsstiller normen fra Helsedirektoratet.

I krevende tider behøver vi gode tjenester. Vi må også tenke nytt. Derfor vil vi ha to fremtidsrettede prosjekter som forener mennesker på tvers av generasjoner. Et prøveprosjekt med generasjonssamarbeid hvor unge kan engasjeres i arbeid med eldre, og en testlab for ny teknologi ved Lervig sykehjem.

Stavanger skal være god å leve i og god å bli gammel i.

- Midler til å bekjempe fattigdom i Stavanger
- Bygge nytt sykehjem
- Prosjekter:
 - «Økt grunnbemanning» ved et sykehjem,
 - «Generasjonssamarbeid»,
 - «Testlab»

En grønn og levende by

En skole er et sosialt lim for en bydel og en magnet for tilflytting. Vi vil derfor bygge nye skoler på Storhaug og Vaulen. Vi vil også gi Kvernevik bydel et kraftig levekårsloft med en ny skole med bydelkulturskole. Storhaug og Våland har over flere år hatt et stort behov for flere barnehager, vi velger derfor å forsere bygging av nye barnehager i disse to områdene.

Gode uteområder i skole og barnehager skaper trivsel og fysisk aktivitet, og er et viktig virkemiddel mot mobbing. Derfor prioriterer vi midler til barna sine uteområder. Vi øker også midlene til vedlikehold av byens uteområder.

- Starte bygging/rehabilitering av Kvernevik skole, ny skole

- på Vaulen, og ny skole på Storhaug
- Bygging av nye barnehager på Storhaug og Våland innen 2020
- Øke rammen til nye kreative lekeplasser

Kultur og idrett

Det frivillige arbeidet innen idretten, lag og organisasjoner har stor verdi for alle. Dessverre er det mange som opplever at det har blitt for dyrt å delta i organisasjonsarbeid. Vi vil sikre at flere barn får ta del i kultur- og idrettstilbudet i byen uansett inntekten til foreldrene. Derfor vil vi øke støtten for å redusere medlemskontingentene. Dette arbeidet er viktig også ut fra et folkehelseperspektiv fordi det forebygger ensomhet og bidrar til integrering.

Vi øker støtten til kulturarrangører og muséene i Stavanger for å legge forholdene bedre til rette for økt integrering, økt kunnskapsformidling og trivsel blant innbyggerne.

- Økt driftstilskudd idrett/kor og korps og frivillige organisasjoner for å redusere medlemskontingentene for barn og redusere billettprisene for barn i svømmeanleggene
- Øke støtten til kulturarrangører
- Økt ramme til MUST
- Sette av midler til FRI og til Dyrebeskyttelsen Nord-Jæren

Kommunen som arbeidsgiver

Stavanger kommunes over 10 000 ansatte skal sikres gode arbeidsvilkår. Det skal fortsatt være gode muligheter for relevant etter- og videreutdanning med vikarordning. Vi mener at virksomhetsledere i dag bruker uforholdsmessig mye tid på å fremskaffe vikarer. Vi går derfor inn for en ordning med faste vikarer, fast ansatt i kommunen. I tillegg vil vi redusere bruken av konsulenter, og heller ansette flere i kommunen i de avdelinger hvor konsulentoppdrag er høyest.

Kommunen opplever en urovekkende økning i sykefraværet. Per nå nærmer kommunen seg det høyeste sykefraværet på 10 år. Som et bidrag til å forhindre denne negative utviklingen vil vi sette inn strakstiltak med mål om å få redusert sykefraværet. Vi mener også at tilstrekkelig bemanning vil være med på å sikre at den negative utviklingen snur.

- Etablere kommunal vikartjeneste
- Styrke vikarbudsjetten til barnehager med høyt sykefravær
- Styrke rådmannens stab som følge av reduserte konsulentutgifter
- Strakstiltak for å få ned sykefraværet i dialog med stat og KS
- Kutte utgifter til folkevalgte
- Løfte temaet alkohol og alkovett ved at Stavanger blir en «Av-og-til»-kommune

Byutvikling

Vi vil bygge en attraktiv by for å friste de kommende generasjoner til å bosette seg innenfor kommunens grenser. Tiden vi er inne i nå gir oss et handlingsrom til å ikke bare bygge for å nå et måltall, men for at folk skal trives og bli værende i kommunen. Vi ønsker å legge til rette for at unge og eldre kan få tilgang til attraktive boliger tilpasset sin livssituasjon. Et godt virkemiddel er å bygge attraktive leiligheter med livsløpsstandard slik at eldre kan velge en trygg og enklere boposisjon samtidig som boliger frigjøres for barnefamilier.

Nytorget og trehusene i området har behov for et betydelig løft, og vi setter derfor av midler til å gjennomføre dette.

Vi ber rådmannen om inngå dialog med relevante aktører om et pilotprosjekt for å realisere «leie for eie»-modellen i Stavanger. Dette for å følge opp bystyrets vedtak fattet i 2013, og for å være en attraktiv kommune for ungdommen å bosette seg i. Sak om igangsettelse av pilotprosjektet skal fremmes for formannskapet/bystyret i løpet av våren 2018 for endelig vedtak.

Havnen i Stavanger sentrum er helt avgjørende for å få til en vellykket og ønsket utvikling av sentrum. Som største eier av Stavanger Havn IKS skal kommunen og havnen sammen søke departementet om å bruke deler av havnen sin egenkapital til å gjennomføre utviklingen av sentrumsplanen.

- Pilotprosjektet «leie for eie»
- Flere seniorboliger
- Innføre Vernemillionen
- Vitalisere Nytorget
- Havnen i sentrum skal utvikles

Arbeid og næring

Et blomstrende næringsliv er selve grunnlaget for kommunens skatteinntekter og for folks gode arbeidsliv. I en tid der omstillingsbølgen krever mer av Stavanger enn av de fleste andre kommuner, vil vi vurdere å styrke kommunens egen næringsavdelings satsning på fremtidens næringsliv innen innovasjon og bærekraftige næringer når kontrakten med Greater Stavanger utgår i 2019. Vi vil skape et konkurranseedyktig og bærekraftig næringsliv som sikrer varig velferd, også etter oljealderen.

For å mobilisere folks skaperkraft og engasjement vil vi gjøre det enklere å gjøre ideer om til virkelighet og til å drive små og mellomstore bedrifter. Det skal bli mer attraktivt å etablere næringsvirksomhet i Stavanger gjennom prosjektet «Fasit Stavanger». Vi vil se på muligheten for å minske byråkratiet og prioritere næringsvirksomheter som vil etablere seg i sentrum ved behandling av plan- og byggesaker. Det skal i den

forbindelse foretas en gjennomgang av hvilke virkemidler vi kan ta i bruk, for eksempel krav til saksbehandlingstid og fjerning av unødvendig «red tape»/byråkratiske flaskehalser.

- Prosjektet: «Fasit Stavanger»
- Fremskynde byggeprosjekter for å skape aktivitet
- Etablere 10 nye VTA-plasser

Fremskynde bygging av skolebygninger og barnehagebygg vil bidra til å holde aktiviteten i regionen på et høyt nivå i disse tidene hvor vi har landets høyeste arbeidsledighet.

Så mange som mulig må få delta i arbeidslivet med det det innebærer av plikter, rettigheter og stolthet. Det betyr mye for mennesker å si at de har en jobb å gå til, og å bidra til verdiskaping. Derfor går vi inn for å skape 10 nye VTA plasser.

HØP 2018-2021 DRIFT

Ap, MDG, SV og R

STAVANGER KOMMUNE

Beløp i hele tusen kroner				
1. Oppsummering	2018	2019	2020	2021
Brutto budsjettramme iht. rådmannens forslag	10 882 361	10 988 407	11 073 093	11 127 345
Netto driftsresultat iht. rådmannens forslag	1,6 %	2,3 %	2,7 %	2,9 %
Brutto budsjettramme iht. partiets forslag	10 867 297	10 976 961	11 079 418	11 121 962
Netto driftsresultat iht. partiets forslag (omtrentlig)	1,7 %	2,4 %	2,8 %	3,0 %
Sum driftsbalanse (skal være null)	-	-	-	-

Til oppsummering og kontroll

2. HØP 2018-2021- driftsrammetabell	2018	2019	2020	2021
Barnehage				
Sum brutto endringer iht. rådmannens forslag	11 630	9 430	9 280	9 280
Brutto budsjettramme iht. rådmannens forslag	1 332 003	1 329 803	1 329 653	1 329 653
Legg inn dine endringer under:				
Øke pedagogtettheten i barnehagene til 50 %	15 300	15 300	15 300	15 300
Utvidet barnehageopptak	8 000	10 000	10 000	10 000
Kompetansemidler for ansatte	1 000	1 000	1 000	1 000
Øremerkede tolkemidler	200	200	200	200
Barnehage, ramme	4 000	2 000	1 000	1 000
Opplæringsprogram - NOU 2017:12 "svikt og svik"	100	100	100	100
Sum endring iht. partiets forslag	28 600	28 600	27 600	27 600
Ny budsjettramme iht. partiets forslag	1 360 603	1 358 403	1 357 253	1 357 253

Skole

Sum brutto endringer iht. rådmannens forslag	77 007	74 507	61 507	62 327
Brutto budsjettramme iht. rådmannens forslag	1 824 862	1 822 362	1 809 362	1 810 182
Legg inn dine endringer under:				
Grunnskolen	17 526	17 526	17 526	17 526
SFO - Søskenmoderasjon, mellom barnehage og SFO	14 300	14 300	14 300	14 300
Innføre friplass SFO for 5.-10. klasse	2 200	2 200	2 200	2 200
Mobbbeombud, styrket stilling	370	370	370	370
Johannes læringssenter - chromebook	240			
Skolehelsetjenesten, økt antall helsesøstre iht. nasjonale retningslinjer	10 000	10 000	10 000	10 000
Økt innsparing pga ny modell for spesialundervisning for privatskoler	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Innføre skolemat ved enkelte skoler	5 000	5 000	5 000	5 000
Nedleggelse av driftsstyrene	-700	-1 000	-1 000	-1 000
SBF, styrket stilling	50	50	50	50
Sum endring iht. partiets forslag	47 486	46 946	46 946	46 946
Ny budsjettramme iht. partiets forslag	1 872 348	1 869 308	1 856 308	1 857 128

Barn og unge

Sum brutto endringer iht. rådmannens forslag	17 690	17 910	18 030	17 780
Brutto budsjettramme iht. rådmannens forslag	511 290	511 510	511 630	511 380
Legg inn dine endringer under:				
Barnevernstjenesten	1 000	1 000	1 000	1 000
EMBO	350	350	350	350
Frivillige organisasjoner og lag - øke rammebevilgningene for å redusere medlemskontingent	700	700	700	700
Lavere pris på barnebillett svømming	500	500	500	500
Styrke helsestasjonstjenesten med ett årsverk	800	800	800	800
Johannes læringssenter - driftsramme	723	723	723	723
Sum endring iht. partiets forslag	4 073	4 073	4 073	4 073
Ny budsjettramme iht. partiets forslag	515 363	515 583	515 703	515 453

Helse og velferd

<i>Sum brutto endringer iht. rådmannens forslag</i>	-15 211	-35 896	-40 746	-61 146
<i>Brutto budsjettramme iht. rådmannens forslag</i>	3 474 853	3 454 168	3 449 318	3 428 918
Legg inn dine endringer under:				
Alders- og sykehjem	17 500	17 500	17 500	17 500
Fattigdomsbekjempelse	15 000	15 000	15 000	15 000
Hjemmebaserte tjenester, økt gevinst som følge av medisindispensere	-500	-500	-500	-500
Økt ramme til hjemmebaserte tjenester	1 000	1 000	1 000	1 000
Pilotprosjekt: Økt grunnbemanning	1 000	1 000		
Drift av Haugåsveien 26/28		-3 000	-6 200	-6 200
Pilotprosjekt: "Generasjonssamarbeid"	1 000	1 000	1 000	1 000
Reduksjon av bompengeutgifter som følge av økt el-bilbruk i kom. Virksomhet	-510	-2 000	-2 000	-2 000
Sum endring iht. partiets forslag	34 490	30 000	25 800	25 800
Ny budsjettramme iht. partiets forslag	3 509 343	3 484 168	3 475 118	3 454 718

Samfunnsutvikling

<i>Sum brutto endringer iht. rådmannens forslag</i>	14 815	14 815	12 815	7 815
<i>Brutto budsjettramme iht. rådmannens forslag</i>	115 964	115 964	113 964	108 964
Legg inn dine endringer under:				
Økt inntekt som følge av piggedekkbegyr	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
"Vernemillion" - trehusbebyggelsen	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum endring iht. partiets forslag	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Ny budsjettramme iht. partiets forslag	106 964	106 964	104 964	99 964

Bymiljø og utbygging

<i>Sum brutto endringer iht. rådmannens forslag</i>	44 948	77 223	104 711	119 517
<i>Brutto budsjettramme iht. rådmannens forslag</i>	1 404 659	1 436 934	1 464 422	1 479 228
Legg inn dine endringer under:				
Tilskudd til ladeinfrastruktur, borettslag	1 500	1 500	1 500	1 500
Bidrag fra vertskommune under festival	-500		-300	
Reduksjon av bompengeutgifter som følge av økt el-bilbruk i kom. Virksomhet	-200	-500	-500	-500
Økt vedlikeholdsstandard på byens uteområder	2 500	2 500	1 500	1 500
Vedlikehold og renhold	1 200	1 200	1 200	1 200
Panteordning gamle vedovner	-4 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tilskudd til el-syssel til foreldre med barnehagebarn		500	500	500
Økt bruk av renhold på dugnad - idrettsanlegg	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tilskudd til maling av fasader - Fargegata	150		150	
Sum endring iht. partiets forslag	-1 350	1 200	50	200
Ny budsjettramme iht. partiets forslag	1 403 309	1 438 134	1 464 472	1 479 428

Innbyggerdialog, kultur og næring

<i>Sum brutto endringer iht. rådmannens forslag</i>	14 989	13 219	13 219	15 719
<i>Brutto budsjettramme iht. rådmannens forslag</i>	218 847	217 077	217 077	219 577
Legg inn dine endringer under:				
Organisasjonen FRI	91			
Hammer Series	-1 500	-3 000	-3 000	
Greater Stavanger			-7 960	-7 960
Styrke tilskudd lag og organisasjoner, se note	2 000			
Kirkelig fellesråd, opprinnelig ramme fra 2017 videreføres	-4 850	-4 850	-4 850	-4 850
Museum Stavanger, MUST	2 000	2 000	2 000	2 000
Økt støtte til kulturarrangører	500	500	500	500
Dyrebeskyttelsen Nord Jæren	100	100	100	100
VTA-plasser, 10 stk.	2 750	2 750	2 750	2 750
Sum endring iht. partiets forslag	1 091	-2 500	-10 460	-7 460
Ny budsjettramme iht. partiets forslag	219 938	214 577	206 617	212 117

Stab og støttefunksjoner

Sum brutto endringer iht. rådmannens forslag	22 698	21 580	21 580	21 580
Brutto budsjetttramme iht. rådmannens forslag	378 212	377 094	377 094	377 094
Legg inn dine endringer under:				
Opprette kommunal vikartjenester innen oppvekst og levekår	500			
Styrke vikarbudsjetten til barnehager med høyt sykefravær	1 500	1 500	1 500	1 500
Prosjekt: Strakstiltak for å få redusert sykefraværet	1 200	1 200		
Lønns- og driftsutgifter til folkevalgte, bla avvikle kommunalstyret for finans	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Redusere konsulentutgifter med 20 %	-21 000	-21 000	-21 000	-21 000
Styrke stab som følge av reduserte konsulentutgifter	10 000	10 000	10 000	10 000
"Av-og-til-kommune"	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Formannskapetets reservekonto	-1 000			
Sum endring iht. partiets forslag	-14 800	-14 300	-15 500	-15 500
Ny budsjetttramme iht. partiets forslag	363 412	362 794	361 594	361 594

Felles utgifter

Sum endring iht. rådmannens forslag	-76 476	25 348	102 426	164 202
Budsjetttramme iht. rådmannens forslag	1 621 671	1 723 495	1 800 573	1 862 349
Legg inn dine endringer under:				
Sum endring iht. partiets forslag	-15 064	-11 445	6 326	-5 382
Ny budsjetttramme iht. partiets forslag	1 606 607	1 712 050	1 806 899	1 856 967

Felles inntekter

Legg inn dine endringer under:				
Skatt fra inntekt og formue				
Rammetilskudd				
Eiendomsskatt økning 1 promille bolig (bunnfradrag: 370.000)	-53 000	-53 000	-53 000	-53 000
Eiendomsskatt økning 1 promille næring	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
SF Kino - øke utbyttet	-100	-100	-100	-100
ASSS, PETRAD og ECAD - utmeldinger	-605			
Stavanger parkering - øke utbyttet	-5 000	-5 000		
Legg inn dine endringer i disposisjonsfond under:				
Disposisjonsfond				
Endring i overføring fra drift til investering (klikk på knappen under)	11 177	12 520	5 263	13 821
				
Sum endringer i felles inntekter og utgifter iht. partiets forslag	-90 590	-85 020	-69 510	-72 660

Endringer i låneopptak i investeringsbudsjettet samt endringer i overføringer fra drift har medført følgende endringer i renter og avdrag:

Renter, endret låneopptak (beregnes av modellen)	-4 675	-3 749	2 599	-1 950
Endring avdragsbetalinger (beregnes av modellen)	-10 389	-7 697	3 728	-3 433

Brutto driftsramme iht. rådmannens forslag	10 882 361	10 988 407	11 073 093	11 127 345
Ny brutto driftsramme iht. partiets forslag	10 867 297	10 976 961	11 079 418	11 121 962
Sum driftsbalanse (skal være null)	-	-	-	-

Noter til driftsbudsjettet

Øke pedagogtettheten i barnehagene til 50 %

Vi vil styrke tidlig innsats og det pedagogiske innholdet i barnehagen. Derfor setter vi av 15,3 millioner hvert år, totalt 61,2 millioner i perioden. Barna fortjener den beste starten på utdanningsløpet vi kan gi dem.

Utvidet barnehageopptak

Vi ønsker å legge til rette for at flere barn går i barnehagen. Mange foreldre ønsker å komme seg tilbake til jobb, men må vente på barnehageplass. Vi ønsker et mer fleksibelt opptak, og setter av midler til barn uten lovfestet rett til plass, og til barn hvis foreldre av ulike grunner har søkt etter fristen. Vi setter derfor av 8 millioner til utvidet opptak, totalt 38 millioner i perioden.

Styrke kompetanse i barnehagen

Vi vil styrke kommunens meget gode ordning der det tilrettelegges for at assistenter i barnehagen kan ta fagbrev gjennom jobben, og setter derfor av 1 million, totalt 4 millioner i perioden.

Øremerkede tolkemidler

Flere barnehager opplyser at deres økonomiske handlingsrom blir betydelig redusert som følge av økt bruk av tolketjenester. Vi overfører derfor kr 200 000,- til dette formålet, totalt kr 800 000,- i perioden.

Barnehage

Vi aksepterer ikke at barnehagene får generelt kutt i rammen på 6 millioner som følge av høyrealliansen sin urealistiske budsjettering i fjorårets budsjett. Vi styrker derfor rammen til barnehagene med å nulle ut kuttet og legger til ytterligere 2 millioner.

Opplæringsprogram – NOU 2017:12 "svikt og svik"

I forbindelse med formannskaps sak 172/17 høring NOU 2017:12, «Svikt og svik» fikk vi flertall for forslag om å sikre informasjonsarbeid om vold allerede i barnehage og på skolen. Vi setter derfor av midler til dette informasjonsarbeidet.

Grunnskolen

Vi aksepterer ikke at Stavangerskolen får generelt kutt i rammen på 22,1 millioner som følge av høyrealliansen sin urealistiske budsjettering i fjorårets budsjett. Vi styrker derfor rammen til skolen med å nulle ut kuttet. Samtidig styrker vi skolens generelle ramme med 48 millioner i perioden. Dette skal fortrinnsvis gå til å ansette flere lærere for å redusere klassestørrelsene.

SFO - Søskenmoderasjon, mellom barnehage og SFO

Vi ønsker å sikre høyest mulig deltakelse i skolefritidsordning

gen, og høyest mulig deltakelse for foreldre i arbeidslivet. Lavere betaling er et viktig virkemiddel for å sikre dette, og derfor avsetter vi 14,3 millioner til dette, totalt 57,2 millioner i perioden. Moderasjonen er beregnet med utgangspunkt i følgende: Eldste barn – 100 % betaling, nest eldste barn – 70 % betaling, Ytterligere barn – 50 % betaling.

Innføre friplass SFA for 5.-10. klasse

Vi setter av 2,2 millioner til friplass i SFO fra 5.-10. klasse for barn med spesielle behov, totalt 8,87 millioner i perioden.

Mobbeombud, styrket stilling

Vi må prioritere arbeidet mot mobbing, og setter derfor av midler til å styrke dette arbeidet.

Johannes læringscenter – Chromebook

Vi setter av midler til innkjøp av Chromebook for å sikre at alle elever får ta del i den digitale satsningen til Stavanger kommune. Dette inkluderer deltakere i voksenopplæringen, slik at disse skal kunne tilegne seg de digitale ferdighetene som har blitt så viktige i vår tid.

Skolehelsetjenesten, økt antall helsesøstre

Vår ambisjon er å ha helsesøster til stede hver dag, på hver skole, når elevene er der. Et første steg er å oppfylle Helsedirektoratets anbefalte helsesøsternorm. Vi setter derfor av 10 millioner for å nå målet, 40 millioner i perioden.

Økt innsparing pga ny modell for spesialundervisning for privatskoler

Vi mener ny modell for spesialundervisning vil gi rom for ytterligere innsparinger, og legger derfor dette til grunn i vårt budsjett.

Innføre skolemat ved enkelte skoler

Skolemat er et folkehelseiltak som også fremmer læring. Vi vil innføre skolemat i Stavangerskolen, og starter med å sette av 20 millioner i perioden til enkelte skoler i soner med levekårsutfordringer.

Nedleggelse av driftsstyrene

Vi mener at driftsstyremodellen har utspilt sin rolle, og at det er rom for å gi økt handlingsrom til skolens ledelse. Nye arenaer for samhandling mellom skole og folkevalgte bør vurderes.

Stavangerbarnehagenes Foreldreforening - SBF, styrket stilling

SBF representerer alle foreldre i Stavangers barnehager. Gitt stadig økende henvendelser fra foreldre og foresatte setter vi av midler til kompetanseheving av ansatte.

Barnevernstjenesten

Vi aksepterer ikke at barnevernstjenesten får generelt kutt

i rammen på 3,6 millioner som følge av høyrealliansen sin urealistiske budsjettering i fjorårets budsjett. Vi styrker derfor rammen til barnevernstjenesten med å nulle ut kuttet, og øker også rammen.

EMBO

Vi aksepterer ikke at bofelleskap for mindreårige asylsaker får generelt kutt i rammen på 3,6 millioner som følge av høyrealliansen sin urealistiske budsjettering i fjorårets budsjett. Vi styrker derfor rammen til bofelleskapene med å nulle ut kuttet.

Frivillige organisasjoner og lag - økt rammebevilgningene

Vi øker driftstilskuddet til lag og organisasjoner for at det øremerkete skal brukes til å få redusert medlemskontingenten for barn.

Lavere pris på barnebillett svømming

Det er viktig at alle barn får mulighet til å lære seg å svømme, og at de minste barna får delta i fritidsaktiviteter sammen med sine foresatte. Vi setter derfor av midler slik at flere barn får tilgang til svømmeanleggene.

Styrke helsestasjonstjenesten med ett årsverk

Stavanger mangler i følge Helsedirektoratet ett årsverk for å oppnå den anbefalte minstenormen. Vi setter derfor av midler for å nå den anbefalte minstenormen.

Johannes læringscenter – driftsramme

Vi aksepterer ikke at arenaen for god integrering får generelt kutt i rammen på 2,892 millioner som følge av høyrealliansen sin urealistiske budsjettering i fjorårets budsjett. Vi styrker derfor rammen til læringscenteret med å nulle ut kuttet.

Alders- og sykehjem

Vi aksepterer ikke at arenaen for god integrering får generelt kutt i rammen på 70 millioner som følge av høyrealliansen sin urealistiske budsjettering i fjorårets budsjett. Vi styrker derfor rammen til alders – og sykehjem med å nulle ut kuttet.

Fattigdomsbekjempelse

Fattigdomsbekjempelse skal skje på alle arenaer i samfunnet, og skal i utgangspunktet ikke basere seg på ordninger med behovsprøving. Vi er bekymret for økningen av «barnefattigdom» i Stavanger, og setter derfor av 60 millioner til målrettede strakstiltak som kan motvirke og reversere utviklingen. Det kan vurderes om en del av midlene skal bevilges til familier som er økonomisk vanskeligstilte som vil få store utgifter som følge av bompengereordningen, kompensere bortfallet av barnetillegget for uføre, og motvirke digital fattigdom.

Hjemmebaserte tjenester, økt gevinst og økt ramme til hjemmebaserte tjenester

Vi legger til grunn at kommunen får økt gevinstrealisering som følge av økt bruk av medisindispensere, en innsparing på 2 millioner som skal gå direkte tilbake til rammen. Hjemmebaserte tjenester styrkes totalt med 6 millioner i perioden.

Pilotprosjekt med økt grunnbemanning

Sykefraværet innen helse- og omsorgssektoren ligger på et nivå som er høyere enn ønsket. En av årsakene henger sammen med bemanningssituasjonen i sykehjemmene og i de hjemmebaserte tjenestene. Vi setter av 2 millioner i øremerkede midler til et pilotprosjekt med økt grunnbemanning. Målet er å finansiere dette over sykefraværsbudsjettet, men i en startfase skal det legges inn midler som tilføres som ekstramidler fra kommunen.

Drift av Haugåsveien 26/28

Prosjektet ble i Stavanger formannskaps sak 166/17 satt i bero. Tilsidesatte driftsmidler tilbakeføres.

Pilotprosjekt: "Generasjonssamarbeid"

Mange eldre er ensomme. Noen sliter med ny teknologi, eller finner det problematisk å komme seg ut. Ungdom har ofte vansker for å skaffe seg bijobber. En mulighet som kan hjelpe begge grupper er at eldre som ønsker bistand betaler en sum til unge som ønsker seg arbeidserfaring og inntekt. Tilbudet omfatter i første omgang de som bor på institusjon, men kan tas i bruk andre steder som Skipper Worse og Tante Emmas hus. Det legges inn 4 millioner i perioden til dette arbeidet.

Reduksjon av bompengeutgifter som følge av økt elbilandel i kommunal virksomhet

Vi legger til grunn at kommunen følger opp vedtaket om å skifte ut bilparken til elektriske biler. Ettersom elbiler ikke betaler bompenger så halverer vi beløpet som rådmannen har lagt inn.

Økt inntekt som følge av piggdekkgebyr

Det er allerede betalt inn betydelige beløp i form av piggdekkgebyr, rådmannens anslag viser seg å være for lave. Pengene brukes til miljøtiltak, som for eksempel tilskudd til ladeinfrastruktur i borettslag (se nedenfor).

"Vernemillion" - trehusbebyggelsen

Vi vil gjeninnføre ordningen hvor man kan søke kommunen om tilskudd for å foreta nødvendige oppgraderinger for bygg som anses å være en del av den gamle trehusbebyggelsen i Stavanger.

Tilskudd til ladeinfrastruktur, borettslag

På grunn av en regelendring er det mange borettslag som nå mangler lovlig lademulighet for elektriske biler. Vi vil at disse borettslagene kan søke kommunen om tilskudd til nye strømkurser.

Bidrag fra vertskommune under festival

Vi ser at dette bidraget går direkte til ONS sine festivalarrangement. Sett den til krevende økonomiske situasjonen som kommunen står i må arrangøren nå selv betale for dette.

Reduksjon av bompengeutgifter som følge av økt elbilandel i kommunal virksomhet

Vi legger til grunn at kommunen følger opp vedtaket om å skifte ut bilparken til elektriske biler. Ettersom elbiler ikke betaler bompenger så halverer vi beløpet som rådmannen har lagt inn.

Økt vedlikeholdsstandard på byens uteområder

Vi aksepterer ikke at vedlikeholdet av byens uteområde får et generelt kutt i rammen på 2,6 millioner som følge av høyrealliansen sin urealistiske budsjettering i fjorårets budsjett. Vi styrker derfor rammen til vedlikehold av byens uteområder med å nulle ut kuttet, og legger inn ekstra midler slik at økningen blir på 7 millioner i perioden. Midlene skal også brukes til å få et større innslag av grønn vegetasjon i byens uteområder.

Økt vedlikehold og renhold

Vi aksepterer heller ikke at vedlikehold og renhold får et generelt kutt i rammen på 4,8 millioner som følge av høyrealliansen sin urealistiske budsjettering i fjorårets budsjett. Vi styrker derfor rammen ved å nulle ut kuttet.

Panteordning gamle vedovner

Vi legger til grunn at stadig mildere klima vil føre til at færre fyrer med ved, vi bruker i stedet pengene til mer aktuelle tiltak.

Tilskudd til el-sykkel til foreldre med barnehagebarn

Stadig fler velger å levere barn i barnehage med sykkel. Dette blir enda mer aktuelt når den nye bomringen kommer på plass. Elektriske sykler er genialt hvis en sykler med henger, men de er dessverre dyre. Vi setter av midler til en støtteordning som skal forbeholdes familier som kan bruke elsykkel til henting og levering i barnehage. Dette vil også fremme folkehelsen.

Økt bruk av renhold på dugnad - idrettsanlegg

Vi vil at flere lag og klubber skal ta seg av en større del av renholdet selv, og vi reduserer derfor renholdsbudsjettet knyttet til denne bygningsmassen.

Tilskudd til maling av fasader - Fargegata

Fargegaten i Stavanger sentrum har blitt en merkevare og et trekkplaster for hele byen. Vi vet at krever mye fra gårdeierne å holde gaten så fargerik. Derfor bevilger vi kr 300 000,- i perioden til maling av husene i gata.

Organisasjonen FRI Rogaland

FRI Rogaland sørger for aktiviteter for menneskene som bryter normene for kjønn og seksualitet i Stavanger og Rogaland. I år glemte styret å søke driftsstøtte fra kommunen før fristen gikk ut. Vi mener at dette ikke skal gå ut over aktiviteten i organisasjonen og velger derfor å sette av tilsvarende støtte som de fikk i fjor.

Hammer Series

I krevende økonomiske tider for kommunen må vi halvere tilskuddet til sykkelarrangementet Hammer Series.

Greater Stavanger

Kontrakten mellom Stavanger kommune og Greater Stavanger AS utløper i 2019. Etter dette er det ikke automatikk i at avtaleforholdet forlenges all den tid Stavanger betaler vesentlig mer til selskapet enn de øvrige kommunene. Vi vurderer å la tilskuddet til selskapet heller skal gå til å styrke egen næringsavdeling, men vil komme tilbake til dette når en eventuell forlengelse av avtalen skal behandles.

Styrke tilskudd lag og organisasjoner

Som følge av en tallglipp fra Skipper Worse i sin søknad om støtte til kommunen, har flere organisasjoner blitt kuttet kraftig i sin støtte, ref. rådmannens notat av 14.11.17. Vi går inn for å bevilge rådmannens opprinnelige ramme på 2 millioner fordelt på samtlige av disse organisasjonene som inneholder blant andre gatejuristen, kreftomsorgen, senteret for personer med spiseforstyrrelser, døveforbundet og 22.juli støttegruppen.

Kirkelig fellesråd, opprinnelig ramme fra 2017 videreføres

Ettersom kirken har fått færre medlemmer i vår kommune de siste årene, går vi inn for at opprinnelig ramme fra 2017 videreføres. Vi ønsket i utgangspunktet å også kutte støtten til livs- og trossamfunn som følge av at rammen til fellesrådet reduseres, men siden dette først skal behandles i tertialen kan vi ikke gjøre dette i vårt budsjett.

Museum Stavanger, MUST

Økonomien i Museum Stavanger (MUST) er så dårlig at det kan bli aktuelt å selge enkeltbygg eller anlegg. Vi går derfor inn for å øke tilskuddet til MUST med 2 millioner årlig, 8 millioner i perioden.

Økt støtte til kulturarrangører

Vi støtter opp om frie kulturfeltet og setter derfor av 2 millioner i perioden til dette.

Dyrebeskyttelsen Nord Jæren

Vi setter av kr 400 000,- i perioden til dyrebeskyttelsen sitt viktige arbeid med å sikre gode vilkår for dyrene.

VTA-plasser, 10 stk.

For oss er det viktig at så mange som mulig må få delta i arbeidslivet med det det innebærer av plikter, rettigheter og stolthet. Derfor går vi inn for å opprette 10 nye VTA plasser i kommunens virksomheter som Attende og Allservice, og setter av 11 millioner i perioden til dette.

Opprette kommunal vikartjenester innen oppvekst og levekår

Det er grunn til å anta at kommunal vikartjeneste vil gi konkrete økonomiske besparelser. Hovedgrunnen til at vi oppretter dette er likevel at barn i barnehagen og våre eldre på pleiehjem skal møtes av de samme ansiktene, der vikaren allerede er godt «kjent» i sin barnehage eller pleiehjem. Styrke vikarbudsjetten til barnehager med høyt sykefravær Vi vet at flere barnehager som sliter med høyt sykefravær bruker opp sine vikarbudsjetter tidlig i året. Dette medfører at barnehagene i realiteten er underbemannet, hvilket går utover de ansatte slik at det kan bli mer sykefravær, og disse barnehagene kommer inn i en vond sirkel. Vi setter derfor inn 6 millioner i perioden til de barnehagen som sliter med ekstra høyt sykefravær.

Prosjekt: Strakstiltak for å få redusert sykefraværet

Kommunen opplever en urovekkende utvikling med stadig økende sykefravær. Dette er krevende for de ansatte dette gjelder, og også virksomhetene. Vi setter derfor av midler til et prosjekt hvor man i samarbeid med staten og KS ser på tiltak som kan medføre at vi snur utviklingen.

Lønns- og driftsutgifter til folkevalgte, avvikle kommunalstyret for finans

I likhet med andre områder er det muligheter for betydelig mer effektiv saksbehandling i sektoren for folkevalgte. Finansstyret kan avvikles og vi kan gå tilbake til slik forholdene var frem til 2015. Dette utgjør 1 million. Møtene i kommunalutvalget må også effektiviseres i form av halvering av antall møter. Slik sikrer man besparelse innen vararepresentant-utgifter, tapt arbeidsfortjeneste, bevertning og administrasjonsressurser. Det resterende beløpet innhentes i form av reduksjon i godgjørelsesgrunnlaget for folkevalgte, og reduksjon av styrehonorar i Sølvberget KF, samt et generelt rammekutt.

Styrke stab som følge av reduserte konsulentutgifter

Som følge av reduksjon i konsulentoppdrag på 20 % ansetter vi flere i kommunen i de avdelingene hvor bruken av konsulenter er høyest. Vi setter av 40 millioner til dette i perioden, hvorav deler av midlene skal gå til to stillinger for å starte prosjektet «Fasit Stavanger». Prosjektet skal gjøre det mer attraktivt å etablere næringsvirksomhet i Stavanger. Vi vil se på muligheten for å minske byråkratiet og hjelpe næringsvirksomheter som vil etablere seg i sentrum ved mer effektiv

behandling av plan og byggesaker. Det skal i den forbindelse foretas en gjennomgang av hvilke virkemidler vi kan ta i bruk, for eksempel krav til saksbehandlingstid og fjerning av unødvendig «red tape»/byråkratiske flaskehals.

“Av-og-til-kommune”

Vi vil at forbruket og utgiftene til alkohol skal gå ned og velger derfor å gå inn for at Stavanger kommune skal bli en «av-og-til-kommune». Dette medfører at det blir økt bruk av egenandel ved kjøp av alkohol når kommunens står som arrangør og vert.

Formannskapets reservekonto

Det er foreslått å bevilge 7,2 millioner til formannskapets reservekonto. Vi mener det er mulig å redusere denne overføringen med 1 million for å styrke våre kjerneoppgaver som skole og barnehage.

Eiendomsskatt

Som redegjort for i rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan viser undersøkelser at Stavanger kommune har lav eiendomsskatt sammenlignet med andre byer. Av de 10 kommunene i ASSS-samarbeidet har 7 kommuner eiendomsskatt. Stavanger kommune har nest lavest eiendomsskatt per standard bolig med kr 3 738,- sammenlignet med den høyeste på kr 7 500 (Bergen kommune). For de kommunene som har innført eiendomsskatt ligger gjennomsnittssatsen på 5,7 %, mens Stavanger har en sats på 3 %. Vi foreslår derfor å øke denne med en promille for å styrke skolen, barnehagen og omsorgssektoren. Vi bruker også store deler av eiendomsskatten til klimatiltak, til å investere i skolebygg, barnehagebygg og til vedlikehold.

SF Kino - øke utbyttet

Foretaket har god økonomistyring. Vi foreslår derfor å ta ut kr 100 000,- i økt utbytte fra kinoen.

ASSS, PETRAD og ECAD

ASSS medlemskapet fører til et massivt søkelys mot effektivisering av kommunens tjenestetilbud. Vi kutter tilskuddet til Petrad for å kunne prioritere andre presserende oppgaver. Vi kutter også tilskuddet til European Cities against drugs (ECAD) ettersom det er flere av de deltakende kommunene har sagt opp sitt medlemskap.

Stavanger parkering KF - øke utbyttet

Foretaket har en relativt solid egenkapital. Vi foreslår derfor å ta ut 5 millioner i økt utbytte fra Stavanger Parkering KF.

HØP 2018-2021 INVESTERINGER

Ap, MDG, SV og R

STAVANGER KOMMUNE

Beløp i hele tusen kroner					
1. Oppsummering	2018	2019	2020	2021	2018-2021
<i>Rådmannens forslag til investeringsbudsjett</i>	1 076 750	959 650	937 550	1 058 450	4 032 400
Partiets endringer- totale endringer	-500	93 300	348 000	-201 000	239 800
Nytt forslag til investeringsbudsjett justert for partiets endringer	1 076 250	1 052 950	1 285 550	857 450	4 272 200
<i>Låneopptak iht rådmannens forslag</i>	351 923	646 849	565 016	404 452	1 968 240
Låneopptak iht. partiet endringer	-311 677	80 780	342 737	-214 821	-102 982
Nytt nivå på låneopptak justert for partiet endringer	40 246	727 629	907 753	189 631	1 865 258
<i>Overføring fra drift iht rådmannens forslag</i>	197 200	246 000	303 600	300 000	1 046 800
Overføring fra drift iht. partiets endringer	11 177	12 520	5 263	13 821	42 782
Nytt nivå på overføring fra drift justert for partiets endringer	208 377	258 520	308 863	313 821	1 089 582
<i>Udekket iht. rådmannens forslag</i>	-	-	-	-	-
Udekket iht. partiets forslag	-	-	-	-	-

Til oppsummering og kontroll

2. HØP 2018-2021- Investeringstabell	2018	2019	2020	2021	2018-2021
Diverse bygg, anlegg og felles investeringer					
<i>Rådmannens forslag- sum diverse bygg, anlegg og felles investeringer</i>	161 350	145 900	145 700	157 500	610 450
Brannstasjon, Lervig	-4 000	-30 000	-50 000	-56 000	-140 000
Brannstasjon, rehabilitering, Lagårdsveien	14 000	10 000	30 000	36 000	90 000
Kapitalforhøyelse i Stavanger Forum AS	-5 000	-2 500			-7 500
Kjøp og utvikling av prosjekter	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-20 000
Seniorboliger, tilrettelegging	2 500				2 500
Leie for eie, tilrettelegging	1 500				1 500
Klimafond	30 000				30 000
Sum partiets endringer- diverse bygg og anlegg	34 000	-27 500	-25 000	-25 000	-43 500
Nytt forslag til budsjett justert for partiets endringer- diverse bygg og anlegg	195 350	118 400	120 700	132 500	566 950
Skole					
<i>Rådmannens forslag- sum skole</i>	128 900	200 500	304 000	446 400	1 079 800
Kvernevik skole, nybygg inkl. bydelskulturskole - Fremskynde 2 år, ferdigstillelse 2021	2 000	50 000	62 000	30 000	144 000
Ny skole Urban Sjøfront, Storhaug - Fremskynde 2 år, ferdigstillelse 2020	40 000	60 000	118 000	-100 000	118 000
Vaulen skole - Fremskyndes 1 år, ferdigstillelse 2021			105 000	-44 000	61 000
Sum partiets endringer- skole	42 000	110 000	285 000	-114 000	323 000
Nytt forslag til budsjett justert for partiets endringer- skole	170 900	310 500	589 000	332 400	1 402 800
Barnehage					
<i>Rådmannens forslag- sum barnehage</i>	37 000	75 500	98 800	84 000	295 300
Barnehage med 90 plasser på Storhaug - Fremskyndes 1 år, ferdigstilles 2020	4 000	40 000	45 000	-39 000	50 000
Barnehage med 75 plasser på Våland - Fremskyndes 1 år, ferdigstilles 2020	1 000	40 000	48 000	-29 000	60 000
Sum partiets endringer- barnehage	5 000	80 000	93 000	-68 000	110 000
Nytt forslag til budsjett justert for partiets endringer- barnehage	42 000	155 500	191 800	16 000	405 300
Helse og velferd (eks. bolig bygg KF)					
<i>Rådmannens forslag- sum levekår</i>	188 550	101 700	18 350	13 500	322 100
Haugåsveien utsettes, vurderer nytt bofellesskap	-26 000	-50 200			-76 200
Pilotprosjekt: "Testlab" for ny teknologi innen eldreomsorg (ved én avd. v/ Lervig)	1 300	1 000			2 300
Nytt sykehjem 2025	1 000	5 000	10 000	20 000	36 000
Sum partiets endringer- levekår	-23 700	-44 200	10 000	20 000	-37 900
Nytt forslag til budsjett justert for partiets endringer- levekår	164 850	57 500	28 350	33 500	284 200
Idrettsbygg					
<i>Rådmannens forslag- sum idrettsbygg</i>	182 400	94 600	61 000	60 000	398 000
Cricketbane	-6 200				-6 200
Sum partiets endringer- idrettsbygg	-6 200				-6 200
Nytt forslag til budsjett justert for partiets endringer- idrettsbygg	176 200	94 600	61 000	60 000	391 800
Park og vei					
<i>Rådmannens forslag- sum park og vei</i>	174 150	126 250	109 450	109 450	519 300
Sentrum, redusert arbeid pga. arkitektkonkurranse utgår	-6 000				-6 000
Nytorget	2 000	4 000			6 000
Rehabilitering av Kongsgata, utgår i påvente av avklaring rundt ny sentrumsplan	-18 000	-10 000			-28 000
Kreative lekeplasser, doubles	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum partiets endringer-park og vei	-21 000	-5 000	1 000	1 000	-24 000
Nytt forslag til budsjett justert for partiets endringer- park og vei	153 150	121 250	110 450	110 450	495 300
Selvkostområder - Vann, avløp, renovasjon					
<i>Rådmannens forslag- sum VAR-sektor</i>	173 100	150 200	144 250	144 600	612 150
Vålandsbassengene (totalt på postene vann og avløp)	-30 600				-30 600
Sum partiets endringer- VAR-sektor	-30 600				-30 600
Nytt forslag til budsjett justert for partiets endringer- VAR-sektor	142 500	150 200	144 250	144 600	581 550
Kirkelig Fellestråd					
<i>Rådmannens forslag- sum kirkelig fellestråd</i>	31 300	65 000	56 000	43 000	195 300
Ny kirkesal i tilknytting til Hafstrandsenteret		-2 000	-12 000	-23 000	-37 000
Hundvåg kirke, rehabilitering - forskyves		-18 000	-4 000	8 000	-14 000
Sum partiets endringer- kirkelig fellestråd		-20 000	-16 000	-15 000	-51 000
Nytt forslag til budsjett justert for partiets endringer- kirkelig fellestråd	31 300	45 000	40 000	28 000	144 300

Totale brutto investeringer					
Rådmannens forslag- totale brutto investeringer	1 076 750	959 650	937 550	1 058 450	4 032 400
Partiets endringer- totale endringer ift. Rådmannens forslag	-500	93 300	348 000	-201 000	239 800
Nytt forslag til budsjett justert for partiets endringer totalt	1 076 250	1 052 950	1 285 550	857 450	4 272 200
Finansiering					
Rådmannens forslag låneopptak	344 787	389 164	434 719	535 133	1 703 803
Rådmannens forslag egenfinansiering	731 963	570 486	502 831	523 317	2 328 597
Partiets endringer i egenfinansiering føres under:					
Overføringer fra drift til investering (beregnes i driftsbudsjettet)	11 177	12 520	5 263	13 821	42 782
Andre tilskudd					-
Salgsinntekter (salg av Forum Expo)	300 000				300 000
Partiets endring i låneopptak (beregnes automatisk)	-311 677	80 780	342 737	-214 821	-102 982
Udekket iht. partiets endringer	-	-	-	-	-

Noter til investeringsbudsjettet

Brannstasjon Lervig

Vi ønsker ikke at det skal bygges brannstasjon i Lervig. Vi vil heller rehabilitere nåværende brannstasjon på Lagårdsveien.

Brannstasjon, rehabilitering Lagårdsveien

Vi setter av midler til rehabilitering av dagens eksisterende brannstasjon på Lagårdsveien.

Kapitalforhøyelse i Stavanger Forum AS

Vi prioriterer ikke å avsette midler til kapitalforhøyelse i Stavanger Forum AS i perioden

Kjøp og utvikling av prosjekter

Vi prioriterer ikke å avsette midler til nye utviklingsområder i perioden, da dette gjelder Forum-området, og veiprojektet Ryfast. Dette må finansieres av grunneiere og av Statens Vegvesen.

Seniorboliger, tilrettelegging

Det settes av 2,5 millioner i prosjekteringsmidler for flere boliger spesielt tilrettelagt for eldre. Det vises til pilotprosjektet på Vålandstunet. Dette arbeidet vil også sikre en større sirkulering i boligmassen slik at flere eneboliger kan bli tilgjengelige for barnefamilier.

Leie for eie, tilrettelegging

Vi setter av 1,5 millioner til igangsettelse av pilotprosjekt «leie-for-eie», etter modell av Randaberg kommune.

Klimafond

Vi setter av 30 millioner til et nytt Klimafond: Midlene skal gå til å kartlegge, utrede og gjennomføre tiltak som er foreslått i kommunens forslag til ny klima og miljøplan. Ny ladeinfrastruktur er et tiltak, overgang til fornybar energi i kommunens bygg er et annet aktuelt tiltak.

Kvernevik skole, nybygg inkl. bydelskulturskole - Fremskynde 2 år, ferdigstillelse 2021

Vi mener at ny skole, inkludert bydelskulturskole, er et viktig

bidrag til å møte Kvernevik sine levekårsutfordringer, og fremskynder derfor byggestart og ferdigstillelse med 2 år.

Ny skole Urban Sjøfront, Storhaug - Fremskynde 2 år, ferdigstillelse 2020

Kapasiteten er i dag allerede sprengt på Storhaug, og man har av den grunn dessverre måttet splitte en barneskole som en midlertidig løsning (Nylund på Midjord). Flere nye boliger leiligheter er under planlegging i Urban Sjøfront. Vi mener at dagens skolekapasitet i Storhaug ikke vil klare å håndtere den økte elevmassen som følger av boligbyggingen. Vi fremskynder ny skole på Storhaug skole med to år, og ferdigstillelse i 2020.

Vaulen skole - Fremskyndes 1 år, ferdigstillelse 2021

Vi ønsker å fremskynde ferdigstillelse av nybygg og utvidelse av Vaulen skole til 2021.

Barnehage med 90 plasser på Storhaug - Fremskyndes 1 år, ferdigstilles 2020

Storhaug bydel har allerede i dag stor mangel på nærbarnehageplasser. Vi fremskynder derfor bygging av ny barnehage for å nå målet om full barnehagedekning i bydelene.

Barnehage med 75 plasser på Våland - Fremskyndes 1 år, ferdigstilles 2020

Våland har stor underdekning av barnehageplasser. Mange foreldre må levere barn i barnehager i andre bydeler. Vi fremskynder derfor bygging av ny barnehage for å nå målet om full barnehagedekning i bydelene.

Haugåsveien 26/28 utgår- finansiering av forprosjekt nytt bofelleskap

Stavanger formannskaps vedtok i sak 166/17 at prosjekt utgår midlertidig. Vi opprettholder intensjonen om å opprettholde etablering av nytt bofelleskap og setter av 1,5 millioner til forprosjektering for alternativ plassering.

Nytt sykehjem 2025

Målet er at flest mulig skal bli boende lengst mulig hjemme, men for å tilfredsstille dekningsgraden på 25 prosent når vi blir flere eldre er det nødvendig å bygge et nytt sykehjem

i Stavanger de neste årene. Vi setter av 36 millioner i perioden for å starte arbeidet med en mulighetsstudie, forprosjekt og igangsettelse av bygging av sykehjemmet.

Pilotprosjekt: "Testlab" for ny teknologi innen eldreomsorg (ved én avd. v/ Lervig)

Vi går inn for å etablere en egen avdeling for test av ny teknologi ved Lervig sykehjem. Her er det viktig at pasienter og ansatte er på avdelingen for omsorg og for å prøve ut ny velferds – og helseteknologi.

Cricketbane

Cricketbane utsettes på grunn av uklarhet knyttet til realiseringen av det interkommunale samarbeidet.

Sentrum, redusert arbeid pga. arkitektkonkurranse utgår

Vi ønsker å beholde Arneageren som det er i dag, og vil kun foreta mindre vedlikehold av byrommet som å oppgradere fontene og sette nye benker på plass. Vi vil heller bruke pengene på Nytorget.

Nytorget

Vi prioriterer å få fart på Nytorget, og setter av 6 millioner til strakstiltak til benker, beplantning, trafiksikkerhet, og forskjøning av området.

Rehabilitering av Kongsgata, utgår i påvente av avklaring rundt ny sentrumsplan

Ettersom vedtagelse av ny sentrumsplan er rett rundt hjørnet og det er viktig avklaringer som gjenstår her, kan vi ikke avsette midler til å legge ny brostein i Kongsgata nå.

Kreative lekeplasser, doubles

Vi ønsker å doble støtten til kreative leke- og aktivitetsplasser for barn og ungdom.

Vålandsbassengene

I krevende økonomiske tider må vi prioritere det viktigste som barnehagebygg, skolebygg og sykehjem. Vi har derfor ikke råd til å bygge konferansesenter og vannverksmuseum.

Ny kirkesal i tilknytting til Hafrsfjordsenteret

Bygging av ny kirkesal prioriteres ikke i denne perioden på grunn av strammere økonomiske rammer.

Hundvåg kirke, rehabilitering – forskyves

Rehabilitering av Hundvåg kirke forskyves 2 år.

Salgsinntekter (salg av Forum Expo)

Vi ønsker å selge Forum Expo for å forsere bygging av nye skoler, barnehager, og nytt sykehjem.

Oppsummering

Beløp i hele tusen kroner

Drift	2018	2019	2020	2021
Brutto driftsramme iht rådmannens forslag	10 882 361	10 988 407	11 073 093	11 127 345
Netto driftsresultat iht. rådmannens forslag	1,6 %	2,3 %	2,7 %	2,9 %
Brutto driftsramme iht. partiets forslag (omtrentlig)	10 867 297	10 976 961	11 079 418	11 121 962
Netto driftsresultat iht. partiets forslag (omtrentlig)	1,7 %	2,4 %	2,8 %	3,0 %
Sum driftsbalanse (skal være null)	-	-	-	-

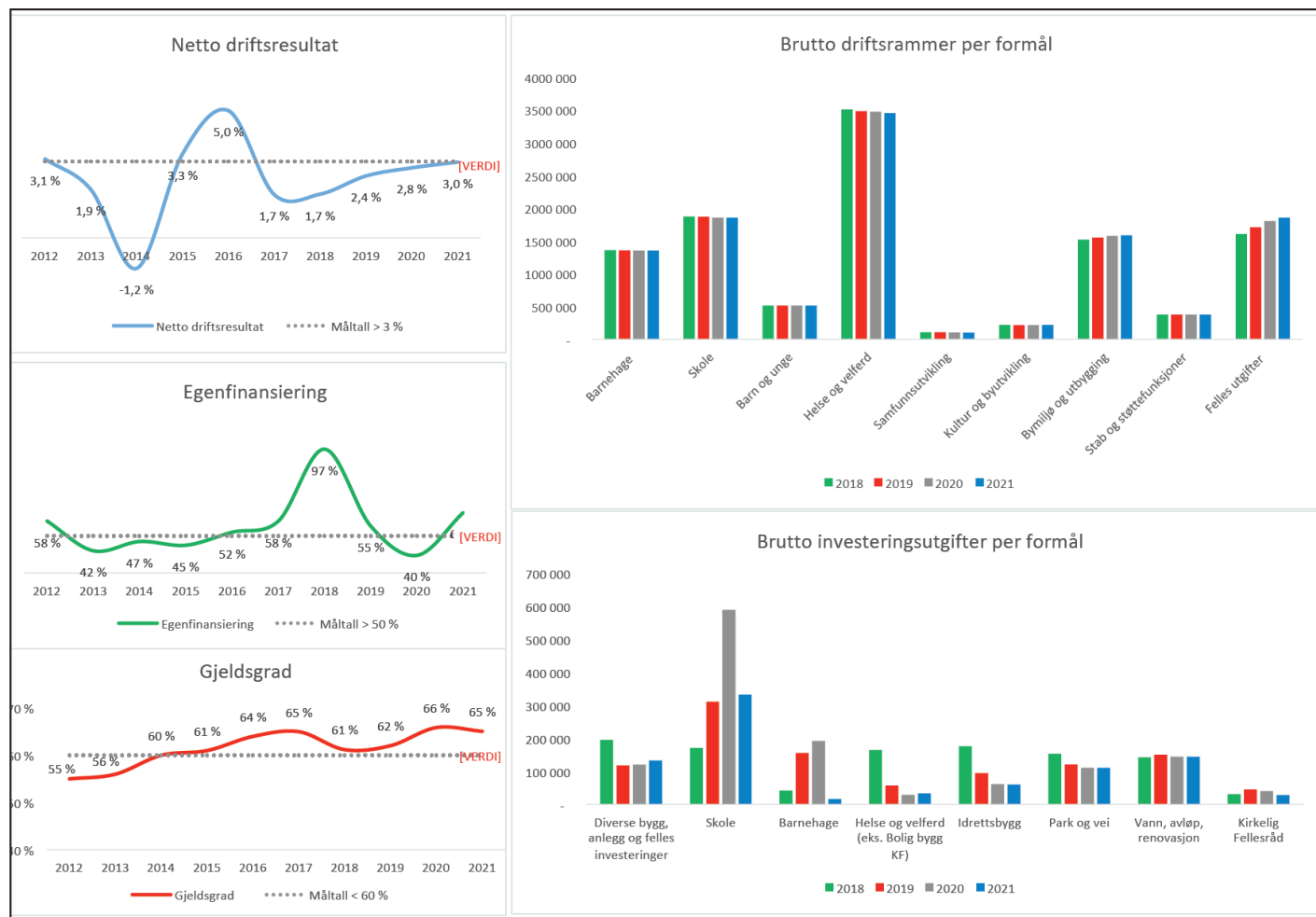
Foreslåtte endringer i investeringsbudsjettet øker investeringsnivået samlet de neste 4 årene med:

239 800

Investeringer	2018	2019	2020	2021
Brutto investeringer iht. rådmannens forslag	1 076 750	959 650	937 550	1 058 450
Brutto investeringer iht. partiets forslag	1 076 250	1 052 950	1 285 550	857 450
Endring sammenlignet med rådmannens forslag	-500	93 300	348 000	-201 000
Udekket	-	-	-	-

-25 566

Låneopptak og finanskostnader	2018	2019	2020	2021
Låneopptak iht. rådmannens forslag	351 923	646 849	565 016	404 452
Låneopptak iht. partiets forslag	40 246	727 629	907 753	189 631
Endring sammenlignet med rådmannens forslag	-311 677	80 780	342 737	-214 821
Endring i kapitalkostnader som følge av endring i låneopptak	-15 064	-11 445	6 326	-5 382

miljøpartiet
de grønne

